

»VARNO S SONCEM« V IZVEDBENIH KURIKULIH VRTCEV

mag. Betka Vrbovšek, ravnateljica Vrtca Tončke Čečeve v Celju

Uvod

»Kurikulum za vrtce«, nacionalni dokument, ki pomeni strokovni okvir za vzgojno-izobraževalno delo v javnih vrtcih, je podlaga za izvedbene kurikule posameznih vrtcev. Vrtcu daje avtonomnost, strokovnim delavcem vrtca pa odgovornost, da oblikujejo otrokom in okolju ustrezen izvedbeni kurikulum. Izvedbeni kurikulum zahteva strokovno načrtovanje, organiziranje, izvajanje in evalvacijo vzgojno-izobraževalnih tem v vsakem oddelku otrok in v vrtcu kot celoti. Izvedbeni kurikulum vključuje tudi odzivanje otrok na posamezno vzgojno-izobraževalno temo, njihove ideje, predloge in zamisli, kakor tudi dnevno rutino in možnosti okolja.

Umeščenost projekta »Varno s soncem« v izvedbenih kurikulumih vrtcev

Projekt »Varno s soncem« lahko umestimo v izvedbene kurikule vrtcev. V oddelkih prvega starostnega obdobja in v mlajših oddelkih drugega starostnega obdobja *spremenimo dnevno rutino* glede časa, ki ga otroci preživijo na prostem. Na igrišča odidemo takoj po zajtrku, da ujamemo čas varnega bivanja na prostem do 10. ure. Po tej uri smo lahko na igrišču samo v primeru, da je zagotovljena senca za vse otroke. V starejših oddelkih drugega starostnega obdobja pa priporočamo, poleg spremenjene dnevne rutine glede časa bivanja na prostem, načrtovanje in organizacijo *posebne vzgojno-izobraževalne teme v izvedbenem kurikulumu oddelka*.

Po izvedenem pilotskem projektu v Vrtcu Tončke Čečeve v lanskem šolskem letu, zagotavljamo vsem vrtcem, ki so se letos vključili v projekt, da tema pritegne zanimanje otrok in da so postavljeni cilji dosegljivi. Menimo, da smo našli možnost, za učinkovito učenje otrok o škodljivih vplivih sonca in varovanju pred temi vplivi, v okviru vzgojno-izobraževalnih ciljev in predlaganih vsebin.

Tudi v temi »Varno s soncem« zagotavljamo optimalen razvoj vsakega otroka, upoštevamo individualne značilnosti in ponujamo otrokom pestre dejavnosti in zanimive vsebine, ki se medsebojno dopolnjujejo ter možnosti za izbiro med njimi. V temi *ponujamo otrokom dejavnosti za spodbujanje razvoja* na vseh področjih: na telesnem, kognitivnem, socialnem, čustvenem in govornem. Dejavnosti zajemamo iz kurikularnih področij matematike, gibanja, jezika, narave, družbe in umetnosti, dopolnimo pa jih z idejami vzgojiteljev in otrok. Temo gradimo na otrokovih razvojnih zmožnostih. Skozi različne dejavnosti ga vodimo do novih doživetij, izkušenj in spoznanj o soncu in varovanju samega sebe, saj poteka učenje skozi neposredne aktivnosti s predmeti, na izkušnjah, skozi pogovore, problemske dejavnosti in podobno. S tem zagotovimo, da je otrok *notranje motiviran* za igro in druženje, za učenje v skupnih dejavnostih s sovrstniki in vzgojitelji.

Poleg dobro načrtovane teme in spremenjenega časa bivanja na prostem je pomemben tudi zgled, saj sta vzgojiteljica in pomočnica vzgojiteljice otrokov model obnašanja. Tudi vzgojno osebje mora, skupaj z otroki, upoštevati pravila varnega obnašanja na soncu.

Cilji in primeri dejavnosti vzgojno-izobraževalne teme

Tema, ki naj traja približno tri do štiri tedne, v mesecu maju in delno juniju, ima naslednje cilje

(iz Kurikuluma za vrtce, 1999):

- Otrok spoznava, da na njegovo zdravje vpliva okolje, pa tudi on sam.
- Odkriva in spoznava pojav sonca in si oblikuje razvojno primerno predstavo o njem.
- Otrok spozna, kako se varovati pred škodljivimi vplivi sonca, pred poškodbami, boleznimi in škodljivimi snovmi.
- Odkriva in spoznava lastnosti sončnih žarkov: svetlobe, toplote, zdravju koristnih in škodljivih posledic.

Za doseganje omenjenih ciljev vzgojiteljice ustrezno organizirajo koticke v igralnici in na prostem in jih opremijo z vsebinsko ustrezno didaktiko, med drugim z igro pokrivanko, ki je osnovana v ta namen.

Primeri nekaterih načrtovanih usmerjenih dejavnosti za otroke:

- branje iz izobraževalne otroške enciklopedije »Vesolje« in pogovor ob fotografijah,
- didaktični pogovori o zdravju in zaščiti pred škodljivimi vplivi sonca,
- oblikovanje slikovnega plakata o lastnostih in vplivanju sončnih žarkov,
- izdelovanje miselnega vzorca o soncu,
- učenje pravil didaktične igre »Zaščitimo se pred soncem«,
- izdelovanje zaščitnih pokrival,
- opazovanje in merjenje svoje sence na prostem,
- učenje pesmice »Sonce na potepu«,
- učenje mazanja z zaščitno kremo,
- simbolna igra (z vlogami) »Kako varno taboriti?« in druge podobne dejavnosti.

Primer dejavnosti: Otrok raziskuje svojo senco.

Primer dejavnosti: Miselni vzorec.

Primer dejavnosti: Izdelovanje zaščitnih pokrival.

Primer dejavnosti: Igra pokrivanka.

Vzgojiteljice sproti opazujejo odzive otrok, spremljajo njihovo učenje drugačnega obnašanja na igrišču vrtca, evidentirajo proces učenja z izjavami in zapisi, se pogovarjajo z otroki ob fotografijah, miselnih vzorcih in izkušnjah. Na koncu opravijo še evalvacijo teme.

Vir: Tiskovna konferenca, Zavod za zdravstveno varstvo Celje, 27. maj 2008